

תוכן עניינים

1	פרק א': מבוא
3	פרק ב': בגידה
1	1. האם כופים את הבעל לגרש את אשתו שזינתה ותובעת גירושין כאשר גם הוא מסכים עקרונית לכך?
3	3
5	2. מהן הראיות הדרושות להוכחת בגידה?
3	3. מעשי כיעור של האישה הביאו את בית-הדין הרבני למסקנה כי האישה עוברת על דת ולכן אישה עוברת על דת מצווה לגרשה ויכול בעלה לתת לה גט בעל כורחה
8	4. כאשר האישה הרחיקה את בעלה מעליה, ומשכך, פנה הבעל לקיים יחסים מזדמנים עם נשים אחרות - אין מקום לכפות את הבעל במתן גט
8	5. האם ראיות כגון: הוכחת שיחות הפלאפון בין האישה למאהב; דו"ח הביטחון על זמני עזיבת רכב המאהב את היישוב ועדות החבר שפגש את הבעל עם האישה יחד במסעדה ועדותו שהמאהב אמר לו שקיים יחסים עם האישה - מספיקים כדי לקבוע כי האישה זינתה?
9	6. דברי כיעור מהווים עילה לגירושין - באם הבעל חפץ בהם - אף אם אין בהם כדי להוכיח שהאישה אכן זינתה באותה הזדמנות. חיבוקים נשיקות, וכניסה ביחד לבית והלינה בה, מהווים דברי כיעור לעניין זה (דעת מיעוט)
19	7. לבעל יש דין מורד ודין רועה זונות ואולם האם יש בפי הבעל כמה טענות אשר בגללם הגיע למצב זה, של עזיבת הבית ולרעות בשדות זרים ומי שגרם לכך זו אשתו?
43	8. הסבר האישה שהביקור בדירה נועד על-מנת לבדוק אפשרות לשוכרה אינו מסתבר
55	9. בית-הדין הרבני נוכח כי לפנינו אישה "שעושה מעשה זמרי ומבקשת שכר כפנחס"
66	10. חיוב גט לאישה החיה עם אישה זרה - דינה כדין בעל "רועה זונות" אשר מחייבים את הבעל לגרש אולם במקרה הנדון האישה מעוניינת לקבל את גיטה
73	11. הגם שהבגידה היא עילה לחיובו בגירושין, כפסיקת הרמ"א אה"ע סי' קנד ס"א בשם ספר האגודה, אך גם ביחס לעילה זו, ככל שהבעל אינו מוחזק בכך וגם מבקש לתקן דרכיו, אין לפסוק חיוב גירושין עקב עילה זו בלא שהתרו בבעל קודם שנכשל
78	12. בעל החי חיי אישות עם אישה זרה, ואף מתמיד בכך תקופה ארוכה ...
88	13. בגידה - האם ניתן לסמוך גם על הודאת האישה - תוקף הקלטה כעדות על מעשה כיעור
102	102

14. הצדדים מודים שהאישה זינתה עם גבר זר והדבר היה בהסכמתו של הבעל - האישה נאסרה על בעלה והפסידה את כתובתה.....107
15. דעתנו, שאף שוודאי שלא ראוי שאישה נשואה תדבר זמן כה רב עם גבר זר, גם לא דרך הטלפון, מכל מקום אין לקבוע שמדובר ב"מעשה כיעור" שהיא מפסידה בגינו את כתובתה, שהרי יכול להיות שרצתה להתייעץ, ולא קיבלנו כל הוכחה שהיו אלה שיחות ברמה אסורה או בדיבורים אסורים (שגם בזה צריך עיון אם לדונו כדבר כיעור, ייתכן בתנאים מסוימים).....107
16. במקרה הנדון אין צורך להאריך שיש לחייב בגט הן מחמת טענת הבעל לבגידת האישה, והודאתה בסופו-של-דבר לטענתו והן מחמת מערכת היחסים בין הצדדים שהיתה מלווה בצעקות רמות.....107
- פרק ג': אי-קיום יחסי אישות.....109**
1. צדק בית-הדין האיזורי שטענת מאיס עלי של האישה, לא הוכחה כלל ותביעתה האמיתית להתגרש לא נבעה מתחושת המאיסות שקיימת בה, אלא, שהבעל לא הסכים לדרישותיה בתחום חיי האישות.....109
2. אם שנתיים ישנה איתו באותה מיטה, ושניהם מודים שלא חיו חיי אישות, אין לך מאיס גדול מזה ששנתיים שניהם באותה מיטה ולא מתקרבים זה אל זה ולא איירי כאן בפלטי בן לאיש, אלא וודאי הוי מאיס בעינה והאישה מודה שלא קיימו יחסי אישות בגללה, כשהבעל-כן רצה והיא לא הסכימה בכל תוקף.....116
3. האם כופים את הבעל לגרש את אשתו שזינתה ותובעת גירושין כאשר גם הוא מסכים עקרונית לכך?.....120
4. לטענת האישה יש לחייב את בעלה בג"פ היות ויחסי האישות מתחילת הנישואין אינם מתקיימים כסידרם אלא רק לעיתים רחוקות, פעם בחודשיים או שלושה חודשים ולפני עזיבתה את הבית לא התקיימו יחסי אישות במשך כשנה. הבעיות ביחסי האישות נובעות מחוסר ביטחון או קושי נפשי אחר של הבעל לקיים את מצוות חיובו בעונה לאשתו.....129
5. יש לפסוק שעל הבעל לגרש את אשתו מהנימוק שלא קיים פריה ורביה ואינו יכול לקיים מצווה זו עם אישה זו בנסיבות הללו שלא ניתן על-פי ההלכה לכופה לחיות עמו.....153
6. מאחר שהבעל במעשיו גרם כי האישה לא תוכל להתייחד עימו ואין תרופה למומו, הרי יש כאן עקירת כל האישות ולכו"ע הבעל הוא מאלו שכופים להוציא.....160
7. מדובר במאיס עלי באמתלא מבוררת לעיני בית-הדין, חוסר תפקוד מיני גם עם כדורים כאשר אין יחסי אישות במשך שנים.....175
8. תביעת גירושין בטענת מאיסות באמתלאה מבוררת.....194
9. אישה שתבעה גירושין ומכלל דבריה נראה לבית-הדין שבעלה מאוס עליה לחיי אישות, הוי כאילו אמרה במפורש מאיס עלי, וכ"כ מהר"א ששון ובספר צדקה ומשפט ובשו"ת פני משה ועוד.....195

10. הנתק כיום בין הצדדים הוא עמוק וממושך. אין ביניהם יחסי אישות תקופה ארוכה. הקרע שבין הצדדים ממושך ועמוק ואינו ניתן לאיחוי. ברור הוא שהאישה מואסת בבעלה מאיסות גמורה באמתלא מבוררת. גם הבעל מודע לכך שאין מנוס מגירושין - המסקנה מכל האמור היא שהבעל חייב לגרש את האישה.....197	
11. בית-הדין קיבל את הטענה כי מיום שהגיש התביעה לבית-הדין החלה האישה למנוע ממנו חיי אישות, וזאת כדי לצערו. בנוסף, האישה החלה לריב עימו, לקללו ולמרוד ממלאכות - בית-הדין קבע כי האישה מורדת לכל דבר ועניין.....197	
פרק ד': מרידה199	
1. הבעת משאלה של אחד הצדדים לחזור ממרידתו אין בה כשלעצמה למחוק את העבר; המשקעים לריחוק קיימים, כל שכן כשהם מלווים באווירת מתח בבית והתנהגות הבעל כלפי בנם ובתם של הצדדים וילדי האישה מנישואיה הקודמים הגורמת ותורמת להגברת הריחוק.....199	
2. לאור התנהלותם והתנהגותם של הצדדים בסכסוך רב-השנים ששורר ביניהם יש לראות בבני הזוג כמורדים זה על זה, שיש לחייבם להתגרש....213	
3. בנטישת האישה את הבעל ליחידה נפרדת, יש לראות את הצדדים כמורדים זה בזו ולחייבם בגט בהתאם.....220	
4. האם בהיעדר סיכוי לשלום בית עסקינן או שמא במרידה הדדית של שני הצדדים?.....230	
5. תשע שנים של מריבות בלתי-פוסקות, הטחת האשמות ועלבונות הדדיות, הפרדת חשבונות העו"ש, לינה בחדרים ובקומות נפרדות, הילדים שבגרו והמצב הבריאותי הנוכחי של בני הזוג - נתנו את אותותיהן. מציאות עגומה שכזו הביאה את האישה ואולי קצת באיחור, לידי הכרה מפוכחת וריאלית: הנישואין הללו קיימים רק על הנייר.....246	
6. קבלת תביעת הגירושין של האישה. לאור התנהלותם והתנהגותם של הצדדים בסכסוך רב השנים ששורר ביניהם יש לראות בבני הזוג כמורדים זה על זה ויש לחייב אותם להתגרש.....255	
7. כשהבעל והאישה שניהם מורדים זה בזה, כופין או על כל פנים מחייבים את הבעל לגרשה.....263	
8. המערער לא הוכיח ולמעשה לא הביא אפילו קצה ראייה לסתור את קביעתו של בית-הדין קמא כי לא הוכחה מרידה של המשיבה בו ולא כל טענה אחרת היכולה להקים חיוב גירושין.....272	
9. מה הדין כאשר האישה אינה רוצה להמשיך ולחיות עם הבעל, בכל זאת היא אינה מוכנה עתה להתגרש מטעמים שאינם קשורים להליך הגירושין - בית-הדין סבר כי יש לחייב את האישה בגט.....273	
פרק ה': פרידה ארוכה בין בני הזוג.....275	
1. האישה חייבת בקבלת גטה, כשבני הזוג פירודים קרוב לשבע שנים וכשהאישה מסרבת להתייצב לדין במשך חודשים רבים.....275	

278.....	2. חיוב בגירושין - פרידה בת שנתיים וחצי.....
279.....	3. בני הזוג פרודים וחיים בפירוד מוחלט ובדירות נפרדות ללא כל קשר ביניהם למעלה מ- 21 חודשים.....
280.....	4. מהי המשמעות ההלכתית של עובדה ששני הצדדים - החיים בפירוד למעלה משנתיים - אינם רוצים זה בזה?.....
284.....	5. פירוד של 40 שנה, האם הוא עילה לחייב אישה הגט?.....
284.....	6. מאחר שהצדדים בפירוד ממושך ולא עלה בידם להביא לחזרה לחיים משותפים ולשלוש בית, אנו ממליצים לצדדים לנהל מו"מ במגמה להסדיר הסכם פשרה הכולל הסכמה לגירושין עם מרכיב של פיצוי לאישה כתחליף לשלוש הכתובה.....
284.....	7. בית-הדין השתכנע שאין כל סיכוי לשלוש בית והצדדים חיים בנפרד למעלה מחמש שנים, מוטלת החובה על בית-הדין להפרידם זה מזה.....
285.....	8. הואיל והפרידה הארוכה בין הצדדים במשך ארבע-עשרה שנה, בחובת בית-הדין להעמיד את משפטי התורה על תילה ולהציל מפני חשש של איסורים וחטאים. חובה על בית-הדין לפעול לפרידתם של הצדדים ולהורות לצדדים להתגרש זמ"ז.....
287.....	9. מאחר ולמעשה כעת שני בני הזוג בפירוד ממושך ואינם רוצים זה בזה, וזו עילה מספקת לפסיקת חיוב הגירושין על בן הזוג המעכב את הגירושין, גם בלא להגדירו כמורד.....
293.....	10. בני הזוג פרודים למעלה משש שנים. אין כל סיכוי להשבת החיים לשלו"ב.....
294.....	11. אין האישה מעוניינת כלל וכלל בשלוש בית, מעולם לא דרשה שלום בית ואף לא פתחה תביעה לשלוש בית, הצדדים פרודים כבר יותר משלושים שנה, כל אחד גר בדירה משלו, אין ביניהם כל קשר הבעל מנותק אף מילדיו ונכדיו, הבעל חי כבר שנים רבות עם אישה אחרת, והאישה חיה את חייה בנפרד.....
294.....	12. מדובר בבני זוג שאינם מעוניינים זה בזה, הצדדים פרודים כבר כשלוש שנים ומצהירים כי האישה אסורה לבעלה בהיותה חיה עם גבר זר.....
300.....	13. הצדדים גרים בנפרד מזה כשנתיים, כאשר כבר שמונה חודשים קודם לכן גרו בחדרים נפרדים.....
300.....	14. תביעת גירושין של התובעת, בפירוד הנמשך כבר כשלוש שנים - הבעל מתגורר בצרפת, האישה גרה בישראל.....
300.....	15. המלצה לגט על האישה בפירוד ממושך ועיכוב בבירור חיוב הכתובה.....
300.....	16. הצדדים גרים בבתיים נפרדים כשלוש שנים, והנתק הרגשי והפיזי החל זמן רב לפני כן.....
303.....	17. גירושין (ופיצוי גירושין) בשל פירוד ממושך למרות כנות תביעת האישה לשלוש בית על-אף בגידת האיש.....
305.....	

18. הפירוד בין הצדדים, הזמן הממושך שעבר ורצונו הברור של האיש להתגרש - מצדיקים את קביעת בית-הדין האזורי כי על הצדדים להתגרש מחמת דברי רבי חיים פלאגיי (חיים ושלוש חלק ב סימן קיב).....	305
19. בסכסוך קשה זה, כאשר שני הצדדים חפצים בגירושין לכן יש לראותם כבני זוג המורדים זה על זה (רבינו ירוחם ח"ח נכ"ד) ויש לחייבם להתגרש, ולא לתר. שנתיים ימים שאין ביניהם יחסי אישות, ורמת השנאה והמשטמה ביניהם גבהה לשחקים. בנסיבות אלה חובה על הצדדים להתגרש.....	305
20. לדעת רוב ככל המורים, פירוד בין איש ואישה בפני עצמם אינם עילה לחיוב וכפיית גט, הן של האיש והן של האישה, אלא טעם שראוי להצטרף לטעמים אחרים לחיוב, ולדעת מרן הראש"ל, טעם שיכול להכריע לקולא במקום שיש מחלוקת בין הפוסקים אם מחייבים או כופים.....	306
21. מדובר אם-כן בבני זוג שאינם מעוניינים זה בזה, הצדדים פרודים כבר כשלוש שנים ומצהירים כי האישה אסורה לבעלה בהיותה חיה עם גבר זר - בית-הדין חייב את הבעל לגרש את האישה.....	306
פרק ו': עיגון.....	307
1. עיגון לחינם הינה עילה מובהקת לחיוב גט, בייחוד כאשר סירב הבעל בעבר לגרש את אשתו בעילות שונות, אשר מעמידות בספק גם כיום את כנות כוונתו, האם אכן תביעת הכתובה היא סיבת העיכוב לגט או שמא הרצון להמשיך ולעגן את אשתו.....	307
2. האישה אינה רוצה ואינה מעוניינת בבעל כלל וכלל, וכל מטרתה היא לעגן את הבעל, עד שיסכים הבעל לתנאים שהיא רוצה בהסכם הגירושין.....	307
3. האב רוצה לכוף את אורחות חייו על הילדים, כי לטענתו בכך הם יתקרבו אליו, ובפועל הוא משיג את התוצאה ההפוכה. לכן למעשה מעגן הבעל את האישה שאינה יכולה להסכים לחיות עמו על-פי התנאים שהוא מבקש להכתיב בבית, ויש לחייב את הבעל בגירושין.....	307
פרק ז': מום באחד מבני הזוג.....	311
1. אישה בגיל שבעים אינה מסוגלת בדרך כל הארץ לבצע מלאכות בהן היא חייבת לבעל כמו אישה הצעירה ממנה בעשר שנים, כוחותיה הולכים ואוזלים. ניתן להכליל מום זה בכלל המומים המהווים עילה לביטול הקידושין או הנישואין.....	311
2. האם בעל המקיים משכב זכר - נחשב לבעל מום גדול?.....	328
3. הואיל ומחלתה הקשה של האישה היתה לה לפני שנישאו, והיא לא גילתה לבעל את המחלה לפני שנישאו, כמו-כן הואיל והאישה לא יכולה להרות יותר כתוצאה ממחלתה - חייבת האישה פלונית לקבל גט מבעלה פלוני.....	336
4. חיוב בגט עקב הסתרת מידע רפואי קודם הנישואין.....	336
5. הפרעה נפשית או "הפרעת אישיות".....	340
6. תביעת הבעל לחייב את אשתו בגט; האישה סובלת ממחלת הנפילה עוד בטרם נישואיה.....	352
פרק ח': רצון הדדי להתגרש.....	355

1. לנוכח נסיבות היוצרות הקרע בין בני הזוג והתרחבותו כמו גם נוכח רצונם ההדדי של הצדדים בגירושין מיידים הצדדים חייבים להתגרש זמ"ז.....	355
2. הקביעה שהאישה רוצה גירושין משום שהגישה לבית-המשפט תביעה רכושית, אין בה כדי לחייב את האישה לקבל גט, שכן בדיון האישה הצהירה שמסכימה היא לפנות עם הבעל ליועץ כדי לשקם את המשפחה, ותקפא את הדיונים בבית-המשפט בעניין הרכוש, והבעל סירב.....	358
3. חיוב האישה בגט מהטעם שהאישה איננה חפצה בבעל, וכן הבעל אינו חפץ באישה.....	363
4. שני הצדדים מעוניינים בגירושין, ואולם חרף האמור הצדדים לא התגרשו וזאת משום שהבעל חוייב בתשלום הכתובה ותוספת הכתובה.....	367
5. ישנה הסכמה עקרונית להתגרש אלא שהנתבעת דורשת לעכב ולדחות את סידור הגט עד לסיום ההליכים במשפטיים בבית-המשפט. התניית סידור הגט בהליכי משפט שמתנהלים מחוץ לכותלי בית-הדין - מלבד חשש הכנות, היא מעוררת קושי הלכתי אם ניתן להתלות את סידור הגט - בהתאם לשיטת המהרש"ם הידועה ובפסיקה הרבנית הענפה שבאה בעקבותיה.....	381
6. הצדדים מאסו בחיים ביחד ולחוד והחליטו להתגרש.....	390
7. מאחר וכעת בפני בית-הדין שני בני זוג שאינם רוצים זה את זה, עליהם להתגרש.....	391
8. במקרה ששני הצדדים אינם מעוניינים זה בזה אלא שצד אחד מעכב את הגירושין מסיבות צדדיות - יש לחייב ואף לכפות לגרש.....	392
פרק ט': אלימות והתעללות.....	393
1. קבלת תביעת גירושין עקב אלימות מצד הבעל.....	393
2. התעללות נפשית של הבעל באשתו - קבלת התביעה.....	403
3. בין הצדדים קיימת איבה עמוקה הבאה לידי ביטוי במאבקים על הילדים ועל הרכוש. הצדדים מאשימים זה את זה באלימות והתלוננו על-כך במשטרה שהתערבה ואף הוציאה צו מניעה זמני, כך שרצון הבעל בשלום בית במצב הקיים אינו נראה בר-ביצוע.....	419
4. טענת אישה כי בעלה מאוס עליה - קבלתה.....	424
5. טענות קשות נגד הבעל על אלימות מילולית קשה, תוך כדי התפרצויות זעם והשפלות, והטחת האשמות שונות ומשונות.....	428
6. הכפשות ודברי גידופים המופצים ברבים איננה עילת גירושין. למרות הכיעור והבושה בהוצאת לעז בדברי כיעור מגונים, אין בהן כדי לחייב בגט מדין עוברת על דת באישה או עובר על דת באיש. דברים אלה נעשים מתוך כעס ומריבה, וכך הם גם מתקבלים על שומעיהם.....	440
פרק י': עניינים שונים.....	441
1. בית-הדין הרבני התרשם שאכן קיימת בעיה בין בני הזוג בעקבות כך שהבעל חזר בתשובה והאישה לא חזרה עימו. שינוי אורחות חייו של הבעל הביא לעימות מתמשך בין הצדדים.....	441
2. דחיית תביעת אישה לחייב את בעלה במתן גט.....	444

3. בית-הדין הרבני שוכנע שבמצב העובדתי שנוצר, השנאה והעויינות שהפגינו הצדדים זה כלפי זה לא נותר סיכוי ולו הקלוש ביותר לשלום בית.....	444
4. בית-הדין הרבני, ברוב דעות, דחה את תביעת הבעל לגירושין, לאור הסכם הממון עליו חתם, בו סוכם בין הצדדים כי הם לא יתגרשו, ולטענת האישה אם הם יתגרשו לא תקבל את הפנסיה של בעלה לאחר פטירתו.....	445
5. קיימת מאיסות מוחלטת מצד הבעל - האישה חייבת בקבלת גט.....	454
6. הבעל מאס בחיי הנישואין עקב כל הנטען על-פיו והתעסקותה של האישה ב"ספר הידע" והריסת התא המשפחתי.....	455
7. חיי הנישואין של הצדדים הגיעו לקיצם, המצב אליו נקלעו גם בעטיו של הבעל שתרם בראשית הדרך ליצירת הריחוק בינו לבין אשתו והמשך התנהגותו בפועל בבית שלא תרמה בלשון המעטה להנמכת הלהבות אלא להגברתם, מוביל למסקנה כי עליהם להיפרד.....	482
8. לאור האיום המשפטי שעדיין רובץ על הבעל והתביעה לפסיקת פיצויי נזיקין בגין סרבנות גט שהוגשה על-ידי האישה לא הוסרה ולא נמחקה (כולל התחייבות שלא לתבוע בעתיד), לא ייפתח תיק לסידור גט משום החשש לגט מעושה.....	482
9. לבית-הדין קיימת סבירות לפיה טענת התובע ובי"כ כי הנתבעת הוליכה שולל את התובע עם נישואיה אליו כדי לזכות בכספו אינה משוללת כלל וכלל.....	482
10. דרושה פעולה נמרצת לשם סיום עגינותו הממושכת של הבעל, וייתכן וגביית הקנסות בפועל ישכנעו את הנתבעת להתגרש מבעלה.....	483
11. השאלה היא לכל היותר אם חייב הוא לגרשה או שרק מצווה עליו לגרשה.....	484
12. חיוב גט לבעל שהסתיר מאשתו את דבר מאסרו בכלא לפני הנישואין.....	484
13. חיוב גט לבעל שמסרב לגרש את אשתו עד שהיא תשלם לו מזונות ילדים.....	486
14. לפי סעיף 4(ג) לחוק בתי-דין רבניים (קיום פסקי-דין של גירושין), בו נקבעה הנחייה עקרונית, ולפיה בנסיבות של סרבנות גט, בית-הדין רשאי מיוזמתו לנקוט באמצעים הקבועים בחוק, כדי להביא לקיומו של פסק-דין לגירושין.....	487
15. חיוב גירושין בטענת מאיס עלי כשהבעל מסרב לגרש בשל קדושת מוסד הנישואין.....	487
16. בנסיבות תיק זה, שהסכסוך קשה, ולא ניתן לסדר גט מבלי שמי מהצדדים יעזוב את המגורים בדירת הבעל, על בית-הדין להחליט מי מהם יפנה את הדירה לשם סידור הגט בפועל.....	487
17. פסק-דין לגירושין כולל בתוכו שני רבדים: רובד עקרוני ורובד מעשי.....	489

18. זכותו של אדם כי תביעתו לגירושין תישמע למרות הערמתו קשיים על הדיון ברכוש על-פי חוק ועל הפרדת מגורי הצדדים493